

การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี¹

นายวันชัย คุ่มตลอด²

รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ จุลปานนท์³

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี 2) ทราบถึงปัญหาอุปสรรคการจัดการระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี 3) หาแนวทางแก้ไขในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ให้มีประสิทธิภาพโดยกำหนดบุคคลผู้ให้ข้อมูล จำนวน 15 ท่าน ประกอบด้วยเป็นระดับหัวหน้างานเทศกิจ เจ้าหน้าที่เทศกิจ ผู้ค้าหาบเร่แผงลอยประชาชน การจัดเก็บข้อมูลใช้วิธีสัมภาษณ์ส่วนบุคคลโดยใช้การสัมภาษณ์ประกอบการสังเกตและค้นคว้าข้อมูลทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผลที่ได้จากการศึกษาพบว่า 1) การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยเมืองพัทยา ได้มีการจัดระเบียบอย่างจริงจัง ไม่ปล่อยให้ผู้ค้ามีการตั้งวางจำหน่ายสินค้าบนทางเท้าบนผิวจราจร โดยเมืองพัทยาจัดกำลังเจ้าหน้าที่กวดขันดูแลความเรียบร้อยอย่างเคร่งครัดในการบังคับใช้กฎหมาย 2) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ค้าไม่ให้ความร่วมมือในการจัดระเบียบเท่าที่ควร ฝ่าฝืนในการบังคับใช้กฎหมายในช่วงแรกๆของการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย 3) แนวทางแก้ไขในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย ในพื้นที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ให้เกิดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพควรมีการทำประชาพิจารณ์จากประชาชนในการกำหนดจุดผ่อนผันและผ่อนปรนให้ประชาชนมีจุดจำหน่ายสินค้าให้มากขึ้นและชอบด้วยกฎหมาย

ดังนั้นหากเมืองพัทยาต้องการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยให้สำเร็จดียิ่งขึ้น และเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามแนวทางการจัดระเบียบต่อไป

¹บทความเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่อง “การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” ซึ่งได้ผ่านการสอบเรียบร้อยแล้ว โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ จุลปานนท์

²นักศึกษาระดับปริญญาโท โครงการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

หาบเร่ เป็นกิจกรรมการขายประเภทหนึ่งที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ ต่างกับแผงลอยซึ่งอยู่ประจำที่ โดยกิจกรรมการขายทั้งหมดบนทางเท้าเป็นกิจกรรมที่ไม่ถูกกฎหมายจึงจำเป็นต้องเคลื่อนย้ายได้ ดังนั้น กิจกรรมการขายทั้งหมดที่อยู่บนทางเท้าของตลาดส่วนนอกจึงเรียกว่า “หาบเร่” ส่วนแผงลอยจะพบในส่วนของตลาด ผู้ประกอบอาชีพหาบเร่แผงลอยนั้นเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้ขายสินค้าหรือบริการประเภทใดก็ตามโดยใช้พื้นที่สาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ขายสินค้าหรือบริการตามทางเท้า หรือถนนสาธารณะผู้ค้าหาบเร่และแผงลอยส่วนใหญ่มักเป็นผู้ค้ารายย่อยที่ทำการค้าในเขตชุมชนเมืองส่วนใหญ่มีรายได้ไม่มากนักจากการขายสินค้าหรือให้บริการเล็กน้อยๆ

กิจการหาบเร่ส่วนใหญ่จะรวมตัวกันเป็นกลุ่มในพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของคนและคนเดินทางเท้า เช่น พื้นที่ใกล้ตลาด จุดที่มีประชาชนสัญจรเป็นจำนวนมากจุดจอดรถใกล้แหล่งบันเทิงและย่านการค้า เป็นต้น ลักษณะหาบเร่อาจเป็นแบบถาวรบนทางเท้าตามแนวถนน หรือแบบหาบเร่ที่มีการเคลื่อนที่ได้

พัทยา เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวชายทะเลภาคตะวันออกที่มีชื่อเสียงมานานพัทยาอาจเป็นที่รู้จักในฐานะเมืองตากอากาศชายทะเลที่ใกล้กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศปีละหลายล้านคน จึงเป็นเมืองชายทะเลที่ได้รับการกล่าวขานมากที่สุดแห่งบูรพาทิศ ดินแดนชายทะเลอันดามันจากการเป็นเมืองทำการค้าคึกคักในอดีต พัฒนามาสู่เมืองเกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวชายทะเลของพัทยาที่มีเสน่ห์น่าเที่ยวลงทุนและมีความปลอดภัยสูง พัทยาเป็นเขตปกครองพิเศษของประเทศไทย เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง

ปัจจุบันพทฯใช้การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง โดยส่วนใหญ่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพทฯ เป็นประชาชนที่อพยพจากชนบทเข้าสู่เมือง โดยมีความมุ่งหวังที่จะหางานทำเพื่อสร้างรายได้ที่สามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้อย่างเพียงพอ จึงมีประชาชนส่วนหนึ่งจึงหันมาประกอบอาชีพที่มีการลงทุนน้อยและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้มีรายได้น้อยเช่นกัน จึงเกิดอาชีพ “ หาบเร่แผงลอย ” เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ปัญหาหาบเร่แผงลอย เป็นปัญหาสะสมและซ้ำซากของพทฯมานาน ปัจจุบันพทฯได้จัดระเบียบผู้ค้าหาบเร่แผงลอย เพื่อคืนทางเท้าให้แก่ประชาชนผู้ใช้ทางเท้าอย่างจริงจัง อีกทั้งยังเป็นการจัดระเบียบผู้ค้าให้เป็นระเบียบและสามารถตรวจสอบข้อมูลได้ ซึ่งเป็นการนำนโยบายจากภาครัฐไปสู่การปฏิบัติการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยจะต้องได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบาย

ดังนั้น ข้าพเจ้าในฐานะที่ปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่เทศกิจ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพิ่มเติมองค์ความรู้ในการศึกษาหารูปแบบการจัดการหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เมืองพทฯ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ที่มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ และเพื่อเป็นข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบัน และทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมถึงความคิดเห็นต่างๆจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งนำไปสู่การพัฒนางานหาบเร่แผงลอยของการทำงานของพื้นที่ข้าพเจ้าให้มีรูปแบบการจัดการที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่และสามารถดำเนินการได้จริง เป็นประโยชน์ในการนำมาปรับปรุงหน่วยงานของข้าพเจ้าให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เมืองพทฯ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เมืองพทฯ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดและทฤษฎีการจัดการพื้นที่สาธารณะ

เวสพล ตริธราทิพย์ (2559 , หน้า 14 - 17) ได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการออกเป็น 3 ยุค คือ ยุคแบบแผนประเพณี (Traditional Era), ยุคสมัยใหม่ (Modern Era), ยุคปัจจุบัน (Present Time) โดยพื้นที่ว่างสาธารณะได้คำนึงถึงการให้ความสำคัญทั้ง 3 ด้าน คือ มิติทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม มาบูรณาการร่วมกันจึงจะทำให้พื้นที่ว่างสาธารณะประสบความสำเร็จ นอกจากนั้นยังมีแนวคิดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพื้นที่ว่างและเส้นทางสาธารณะ ที่ส่งผลต่อการใช้พื้นที่ทางอ้อม กล่าวคือ ไม่ได้เป็นเพียงทฤษฎีการศึกษาพื้นที่ว่างสาธารณะ แต่เป็นการศึกษาพื้นที่สาธารณะบนเส้นทางโครงข่ายกับย่านโดยรอบที่ส่งผลต่อระดับการใช้พื้นที่สาธารณะนั้นๆ โดยกิจกรรมที่เกิดขึ้นบนพื้นที่สาธารณะของเมืองมักปรากฏบนพื้นที่ของการเชื่อมโยง เช่น พื้นที่บนเส้นทางทางสัญจร ถนน ตรอก ซอย ทางเท้า เป็นต้น ซึ่งมีปัจจัยหลายประการประกอบด้วยปัจจัยทางด้านกายภาพ ปัจจัยทางด้านสังคม และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ที่มักสร้างให้เกิด อัตลักษณ์ที่แตกต่างกัน (Trancik 1986) โดยมีปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการใช้พื้นที่ว่างสาธารณะอย่างอเนกประโยชน์ดังนี้

1. ปัจจัยด้านกายภาพ

1.1 ปัจจัยด้านกายภาพระดับเมือง เป็นการวิเคราะห์เมืองในระดับใหญ่ ถึงลักษณะของโครงสร้างเมืองด้วยการศึกษารูปทรง และรูปร่างของการตั้งถิ่นฐาน โดยได้พิจารณาจากองค์ประกอบคือ การใช้ที่ดิน ความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ รูปแบบแปลงที่ดิน และรูปแบบถนน เป็นสิ่งสำคัญที่สุด ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาที่ผ่านไปแต่ถนนจะเป็นองค์ประกอบที่คงที่มากที่สุด (Conzen 1960) โดยลักษณะโครงสร้างของเมืองที่สร้างเอกลักษณ์ ได้ต้องพิจารณาจากองค์ประกอบของโครงสร้างจากปัจจัยได้ดังนี้ โครงข่ายเมือง (Urban web) ย่าน (District) บล็อกถนน (Block) ดังนั้นในการศึกษาจะเป็นการพิจารณาร่วมกัน ดังนั้นประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดิน ความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ รูปแบบแปลงที่ดิน รูปแบบถนนหรือโครงข่ายเมือง (Cohen 1999)

1.2 ปัจจัยด้านกายภาพระดับพื้นที่ เป็นการกล่าวถึงพื้นที่ในระดับย่าน

- การเข้าถึงพื้นที่ (Accessibility) เส้นทางถนนคนเดินควรเป็นพื้นที่ปราศจากยานยนต์ ซึ่งสมาชิกในสังคมเข้าร่วมอย่างทัดเทียมกันในการดำเนินชีวิต สาธารณะอย่างปลอดภัย และความสะดวกสบาย (Uhlig 1979)

- ที่ตั้ง จุดดึงดูด เส้นทางดึงดูด (Location) พื้นที่ว่างสาธารณะเป็นพื้นที่บริการชีวิตชุมชนละแวกบ้านใจกลางเมืองโดยส่วนใหญ่มีลักษณะเฉพาะของพื้นที่ขนาดเล็ก โดยพื้นที่ที่มองเห็นจะมีคนใช้พื้นที่นั้นมากกว่า นอกจากนั้นพื้นที่ใกล้ชุมชนละแวกบ้านจะมีคนใช้พื้นที่นั้นมากกว่า รวมทั้งระยะทางมีผลต่อการใช้พื้นที่ว่าง (Dorbusch and Gelb 1977)

- สิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) การที่คนเข้ามาใช้พื้นที่ว่างสาธารณะจำนวนมากกว่าจะต้องมีองค์ประกอบที่สนับสนุน ถนนที่มีชีวิตชีวา เน้นปัจจัยที่ นั่ง สิ่งอำนวยความสะดวก อาหาร เครื่องดื่ม สาธารณูปการ เทศกาลงานรื่นเริง สภาพแวดล้อมภูมิอากาศที่เหมาะสม (Whyte 1980)

- พื้นที่สำหรับนั่ง (sitting space) การที่คนที่เข้ามาใช้ลานหรือพื้นที่สาธารณะต้องการนั่งดูคน นั่งพัก นัดพบ อีกทั้งยังควรมีความหลากหลายของอิริยาบถให้นั่ง โดยที่นั่งควรมีปริมาณร้อยละ 6-10 ของพื้นที่สาธารณะเพื่อส่งเสริมระบบสังคมของพื้นที่ (Whyte 1980)

- แสงสว่าง (Lighting) แสงสว่างเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพื้นที่สาธารณะ มีหน้าที่สำคัญ 2 ประการ ประการแรกคือ การส่องสว่างเพื่อการสัญจรไปมาให้เกิดความสะดวกไม่ก่อให้เกิดอันตราย ตลอดจนป้องกันอาชญากรรม ประการที่สองคือ แสงสว่างมีหน้าที่อีกระดับหนึ่ง ได้แก่การสร้างสรรคการออกแบบด้วยแสงสว่าง เพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ต่อสถานที่

- ความปลอดภัย (Safety) การเห็นของคนรู้จักและสร้างความสัมพันธ์ก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมของชุมชนก่อให้เกิดความปลอดภัยสามารถสร้างขึ้นได้จากความรู้สึกของชุมชน ช่วยกันสอดส่องดูแล (Davis 1995)

- ภูมิทัศน์ และนันทนาการ (Landscape and Recreation Space)

เป็นความสัมพันธ์ของคุณภาพของพื้นที่ สร้างให้เกิดพื้นที่ว่างสาธารณะที่เป็นสถานที่รวมกิจกรรมของประชาชน เป็นการรวบรวมองค์ประกอบเมืองเพื่อเสริมให้เกิดความสมบูรณ์ของพื้นที่ว่าง

2. ปัจจัยด้านสังคม

2.1 คน (People) เป็นผลตอบสนองต่อพื้นที่สาธารณะโดยสิ่งดึงดูดคน คือ การติดต่อสื่อสารในพื้นที่สาธารณะ ชีวิตกิจกรรม อีกทั้งคนยังเป็นส่วนชีวิตของความสำเร็จของพื้นที่ว่างสาธารณะจากการตรวจสอบความพึงพอใจในรูปแบบรายบุคคล

2.2 เทศกาลและเหตุการณ์สำคัญ (Events) ความพลัดพลัดในเทศกาล มีการถูกจดจำรับรู้สถานที่และเทศกาล สร้างเอกลักษณ์ของกิจกรรมที่โดดเด่น อีกทั้งยังทำให้มนุษย์เกิดการเรียนรู้ เกิดความรู้สึกถึงความมีตัวตน โดยพื้นที่ว่างสาธารณะ (Lynch 1972)

2.3 เอกลักษณ์ของพื้นที่ (Identity of Place) เอกลักษณ์ของชุมชน คือการติดต่อสถานที่ที่มีชีวิตสังคม การแบ่งปันกันทั้งในระดับครอบครัว เพื่อน โดยชีวิตของคนที่อยู่อาศัยในพื้นที่นั้นเป็นสิ่งแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของสถานที่นั้น เอกลักษณ์จึงเกี่ยวข้องกับหลายมิติ

3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

3.1 เศรษฐกิจนอกระบบ (Informal Economy) การจัดวางสินค้าในพื้นที่สาธารณะตลอดจนการนำสินค้ามาวางขายริมทางถนนและในตลาดเพื่อจูงใจคนเดินผ่านไปมา สร้างแรงจูงใจให้คนเดินผ่านมากขึ้น สังเกตจากระยะก้าวของคนเดินผ่านจะรู้สึกสบายไม่รีบร้อน การหยุดชะงักชั่วคราวเมื่อเกิดความสนใจและผู้ซื้อสนใจศึกษา โอกาสของการสนทนาเกิดขึ้นง่ายผู้ซื้อและผู้ขาย มองเห็นความรู้สึกเป็นมิตรมากขึ้น นำไปสู่การแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายนั่นเอง (Marcus and Wischemann 1990)

3.2 เศรษฐกิจรอบพื้นที่ (Economic Location) เศรษฐกิจเกี่ยวเนื่องที่ส่งผลกับระบบเศรษฐกิจในพื้นที่สาธารณะเป็นเสมือนบริบทรอบข้างพื้นที่สาธารณะนั่นเอง พื้นที่สาธารณะมีวิวัฒนาการมาแต่ครั้งอดีตถึงปัจจุบัน มีการให้ความสำคัญของกิจกรรมทางกายภาพ สังคม และเศรษฐกิจบนพื้นที่สาธารณะเป็นสำคัญ โดยเมืองในเอเชียเน้น

พื้นที่กิจกรรมสาธารณะมีการซ้อนทับของมิติต่างๆ บนเส้นทางเดินเท้า และบาทวิถี โดยคุณภาพของพื้นที่สาธารณะประกอบด้วยปัจจัยหลายมิติที่มีความสมดุลที่จะสามารถสร้างให้เกิดเส้นทางเดินเท้าที่ยั่งยืนที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชากรโดยรวมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถตรวจสอบจากงานวิจัยของเส้นทางเดินเท้าที่ยั่งยืน และการวิเคราะห์ถึงโครงข่ายของระบบไม่เป็นทางการ (Informal)

2. แนวคิดและทฤษฎีนโยบายสาธารณะ

ปุกนิกา ทองโสม (2561 , หน้า 7 - 9) ได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีนโยบายสาธารณะ ดังนี้

นโยบายสาธารณะคือ การที่รัฐบาลเลือกจะกระทำหรือไม่กระทำ (Dye, 1984, p. 1 อ้างถึงใน ปิยะนุช เงินคล้าย, ม.ป.ป หน้า 4) เป็นกิจกรรมที่รัฐใช้กระทำเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม (Anderson, 1975, P. 3 อ้างถึงใน ปิยะนุช เงินคล้าย, ม.ป.ป., หน้า 5) นโยบายสาธารณะ มีความหมายอยู่สองลักษณะ ลักษณะที่หนึ่งหมายถึงกิจกรรม (Activities) อีกลักษณะ หมายถึง ศาสตร์ (Science) ทั้งสองลักษณะมีความสัมพันธ์กัน โดยนโยบายสาธารณะเป็นศาสตร์ที่เกิดจากการศึกษานโยบายสาธารณะที่เป็นกิจกรรมจนสะสมเป็นความรู้หรือวิชา (กวี รัชชชน, 2541, หน้า 3 อ้างถึงใน รณณ อินทวงษ์, 2556, หน้า 6) และเป็นแนวทาง หรือกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐตัดสินใจว่าจะทำหรือไม่ทำ อยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยกำหนดเป็นหลักการ

จากคำนิยาม หรือความหมายดังกล่าว สามารถผนวกรวมเอาแนวคิดของนักวิชาการทั้งหมดเข้าด้วยกัน พอสรุปได้ว่านโยบายสาธารณะ หมายถึง แนวทางปฏิบัติที่รัฐบาลประกาศหรือตัดสินใจเลือกที่จะกระทำ หรือไม่กระทำเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขและเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยต้องคำนึงถึงการตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยรวมเป็นหลัก

นอกจากความหมายของนโยบายสาธารณะแล้ว ยังมีแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสาธารณะ ซึ่งเป็นกระบวนการที่กำหนดนโยบายออกมา โดยทั้งนี้ได้นำกรอบแนวคิดของ เจมส์ อี.แอนเดอร์สัน (โนเลจพาร์ค นามแฝง, 2555) มากำหนดนโยบายมีทั้งหมด 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การก่อตัวของปัญหา นโยบาย ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาว่าปัญหา

ดังกล่าวเป็นปัญหาจริงหรือไม่ และเป็นสิ่งที่รัฐควรกระทำหรือไม่

2. การก่อรูปนโยบาย ขั้นตอนนี้เป็นทางเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหา โดยวิเคราะห์หาข้อดีข้อเสียในแต่ละทาง โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ต้นทุน – ผลประโยชน์

3. การตัดสินใจนโยบาย ขั้นตอนนี้เป็น การตัดสินใจว่าจะใช้ทางเลือกไหนดี โดยดูจากทางเลือกที่ได้วิเคราะห์ไว้แล้ว โดยขั้นตอนนี้จะตัดสินใจทางเลือกไปบังคับใคร ใครเป็นคนใช้ สิ่งที่ต้องการให้เป็น และใครเป็นผู้ตัดสินใจนโยบาย

4. การนำนโยบายไปปฏิบัติ ขั้นตอนนี้เป็น การนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยหลังจากได้ตัดสินใจว่านโยบายอะไรที่เป็นทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถใช้แก้ไขปัญหาได้และจึงเลือกนำไปปฏิบัติ

5. การประเมินผลนโยบาย ขั้นตอนนี้จะนำมาใช้หลังจากได้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติแล้ว โดยเป็นการวัดประสิทธิผลหรือผลกระทบที่เกิดจากการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยระบุว่า ใครจะประเมินผลนโยบาย และอะไรคือสิ่งที่เป็นผลจากนโยบายที่เราต้องการ

นอกจากกรอบแนวคิดที่ใช้ในกระบวนการกำหนดนโยบายแล้ว ยังมีกรอบแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการทำความเข้าใจนโยบายอีกด้วย โดยกรอบทฤษฎีดังกล่าวเป็นของโรมัส อาร์. คาย(โซคซัย อาษาสนา, 2554) ที่ใช้ทฤษฎีตัวแบบ ทั้งหมด 9 ตัวแบบ ในการอธิบายระบบการเมืองและนโยบายที่จะสามารถทำให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจน โดยสามารถอธิบายได้พอสังเขป ดังนี้ คือ

1. ตัวสถาบัน เป็นตัวแบบที่ใช้อธิบายว่านโยบายที่ได้จากการถูกกำหนดขึ้นโดยผู้กำหนดคือสถาบันหลักของรัฐ

2. ตัวแบบกระบวนการ เป็นตัวแบบที่ใช้อธิบายว่านโยบายสาธารณะเป็นกิจกรรมทางการเมือง โดยในทุกกระบวนการของนโยบายจะต้องมีการเมืองเกี่ยวข้อง

3. ตัวแบบกลุ่ม เป็นตัวแบบที่ใช้อธิบายว่านโยบายสาธารณะที่ออกมา นี้เกิดจากการประนีประนอมผลประโยชน์ของกลุ่มต่างๆ โดยที่กลุ่มไหนมีพลังมากที่สุด ผลประโยชน์ก็จะเอียงเอียงไปในฝั่งนั้น หรือกลุ่มที่มีพลังมากที่สุดจะได้รับนโยบายที่เกื้อหนุนมากกว่า และรัฐจะพยายามออกนโยบายมาโดยให้เกิดความสมดุลกับทุกกลุ่ม

4. ตัวแบบผู้นำ เป็นตัวแปรที่ใช้อธิบายให้เห็นภาพของนโยบายสาธารณะ

ที่สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของผู้นำ ซึ่งผู้นำคือกลุ่มคนที่มีขนาดเล็กในสังคมที่มีอำนาจทางการเมืองโดยที่ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีอำนาจทางการเมือง การกำหนดนโยบายจึงเป็นการสั่งการลงมาให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติให้บรรลุผล ซึ่งจะมีลักษณะการบริหารจากบนลงล่าง โดยประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในนโยบาย

5. ตัวแบบมีเหตุผล เป็นตัวแบบที่ใช้อธิบายให้เห็นภาพของนโยบายสาธารณะที่จะมีประโยชน์สูงสุดในทุกด้าน และเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย ทุกกลุ่มในสังคม

6. ตัวแบบส่วนเพิ่ม เป็นตัวแบบที่ใช้อธิบายว่านโยบายดังกล่าวเกิดจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายเดิมที่มีมาในอดีต โดยนำข้อผิดพลาด หรือจุดอ่อนมาแก้ไข ส่วนมากมักเกิดจากการที่นโยบายได้รับความสนใจมากอยู่แล้ว เมื่อเอามาแก้ไขข้อเสียหรือจุดอ่อนเล็กน้อยก็จะได้รับความชื่นชอบ

7. ตัวแบบทฤษฎีเกม เป็นตัวแบบที่ใช้อธิบายว่านโยบายสาธารณะนี้เกิดขึ้นเพราะใช้เพื่อคาดเดาการแก้ไขปัญหาสถานการณ์หนึ่ง ที่มีอาจคาดเดาผลลัพธ์ได้ สถานการณ์นั้นจะกำหนดแก่ผู้แพ้และผู้ชนะเท่านั้น

8. ตัวแบบทางเลือกสาธารณะ เป็นตัวแบบที่ใช้อธิบายว่านโยบายสาธารณะที่เกิดขึ้นเป็นนโยบายที่เปิดทางเลือกให้กับปัจเจกชน เนื่องจากมองว่า ปัจเจกชนแต่ละคนล้วนมีเหตุผลและทุกคนล้วนต้องการสิ่งที่ดีที่สุด

9. ตัวแบบระบบ เป็นตัวแบบที่ใช้อธิบายว่านโยบายสาธารณะที่เกิดขึ้นมาจากระบบซึ่งมีปัจจัยนำเข้า หรือแรงสนับสนุนจากประชาชน นำเข้าสู่ระบบการเมืองและถูกกลั่นกรองมาจากกระบวนการเมืองเป็นนโยบาย ซึ่งนโยบายที่ว่านี้ต้องตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนทั้งนี้ ตัวแบบทั้ง 9 ตัวแบบ ทำให้ได้ทราบว่า ใครเป็นผู้กำหนดนโยบายใช้หลักเกณฑ์อะไรในการกำหนด แม้แนวคิด 9 ตัวแบบ จะถูกคิดค้นผ่านมาระยะหนึ่งแล้วแต่ก็ยังสามารถใช้ในการวิเคราะห์นโยบายได้เป็นอย่างดี

3. แนวคิดและทฤษฎีนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

วรรณวิศา รัตนบุรี (2559 , หน้า 27 - 28) ได้ทำการศึกษาทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ดังนี้

กล้า ทองขาว (2548) กล่าวว่า การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ เป็นกระบวนการจัดการและกระบวนการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ผลลัพธ์ที่บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ ทั้งภาครัฐและเอกชน

จุมพล หนีพานิช (2549) ได้ให้ความหมายของการนำนโยบายสาธารณะไปสู่การปฏิบัติไว้ว่า เป็นการบริหารนโยบายขององค์การ ที่ครอบคลุมทั้งการวิเคราะห์พฤติกรรมองค์กรปฏิสัมพันธ์ของบุคคลและกลุ่มบุคคล ความร่วมมือร่วมใจของทุกคนที่เกี่ยวข้อง สภาพแวดล้อมของระบบ และปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการบรรลุตามเป้าหมายของนโยบาย

สุรสิทธิ์ วชิรขจร (2549) กล่าวว่า การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติเป็นกระบวนการหรือวิธีการที่นำนโยบายที่ผ่านการเห็นชอบจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องมากมาย เช่น การวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดแนวทางปฏิบัติ การเก็บรวบรวมข้อมูล การเจรจาต่อรอง เป็นต้น

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2551) กล่าวว่า การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติเป็นการนำหลักการหรือกระบวนการหรือกิจกรรมที่ผ่านการยอมรับและอนุมัติ โดยอยู่ในรูปแบบของกฎหมายนโยบายระเบียบ คำสั่งหรือรูปแบบอื่น ๆ มาสู่การปฏิบัติ

วรงค์ จันทรร (2551) กล่าวว่า นโยบายสาธารณะ เปรียบเสมือนกลไกหลักสำคัญในการดำเนินงานของรัฐบาล และหน่วยงานภาครัฐทุกแห่ง เนื่องจาก "นโยบาย" ก็คือกิจกรรมต่างๆ ที่รัฐบาลได้จัดทำขึ้น หรือ "แผนงานหรือโครงการ" หรือ แนวทางปฏิบัติที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐได้กำหนดขึ้น" เพื่อเจตนาในการแก้ไขปัญหา ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว แต่ที่ผ่านมานโยบายส่วนใหญ่ไม่ได้รับการส่งเสริมผลักดันให้เกิดผลสำเร็จจึงทำให้เกิดความล้มเหลวในการนำไปใช้ และเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ (สิ้นเปลืองงบประมาณ) สิ้นเปลืองเวลาที่ใช้ในการดำเนินงาน และสิ้นเปลืองบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและการดำเนินนโยบายดังกล่าว

สุวัฒน์ อินทรประไพ (2556) ได้กล่าวถึงกระบวนการที่สำคัญที่สุดในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ นั่นคือ การมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งมองว่า ภาครัฐควรให้ความสำคัญในการสร้างความเข้าใจในการดำเนินนโยบายหรือโครงการต่างๆ กับประชาชน ซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบายโดยตรงเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายกลุ่มทั้งฝ่ายการเมืองระบบราชการ ข้าราชการ และผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบายเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการดำเนินงาน เพราะนโยบายสาธารณะที่ดี คือ ต้องเกิดประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม และ

ต้องมีกลไกบริหารของภาครัฐที่ดี โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ วางแผนโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ออกแบบโครงการ และการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางการดำเนินงาน โครงการที่กำหนดไว้ รวมถึงการติดตามประเมินผล ซึ่งปัจจัยกำหนดความสำเร็จในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ นั้น ต้องคำนึงถึงบริบททั้งภายในและภายนอกองค์การ อันได้แก่ สภาพแวดล้อม เวลา ทรัพยากร งบประมาณ แผนงาน และนโยบายพื้นฐานที่มีอยู่ ซึ่งต้องมีความสัมพันธ์และเห็นพ้องต้องกันในวัตถุประสงค์เดียวกัน รวมถึงมีการจัดกิจกรรมตามลำดับอย่างเหมาะสม และที่สำคัญที่สุด คือ ผู้มีอำนาจในการนโยบายไปปฏิบัติจะต้องได้รับการยอมรับอย่างแท้จริงและนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยพื้นฐานของธรรมาภิบาล

4. ลักษณะและกิจกรรมการค้าหาบเร่แผงลอย

กัญญ์กฤษณ์ ฤกษ์สิริพัฒน์ (2558, หน้า 9 - 11) ได้ทำการศึกษาลักษณะและ กิจกรรมการค้าหาบเร่แผงลอย ดังนี้

เฉลิมพล ธรรมาวุธ (2542) ได้กล่าวถึงผู้ค้าหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานครว่า หาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานครมักจะกระจายอยู่ตามบริเวณชุมชนและศูนย์การค้าที่มี คนอยู่อย่างหนาแน่นสภาพทางเศรษฐกิจของผู้มีอาชีพหาบเร่แผงลอยส่วนมากจะมาจาก ครอบครัวที่ยากจน มีการลงทุนเพียงเล็กน้อย เป็นผู้ค้ารายย่อย ต้องหาเข้ากินค่า เงินที่ ผู้ค้าหาบเร่แผงลอยนำมาลงทุนนั้น ส่วนมากต้องกู้ยืมหรือซื้อสินค้าเงินเชื่อ แหล่งเงินกู้ของผู้ค้าหาบเร่แผงลอย ได้แก่ เพื่อนหาบเร่ด้วยกันเอง จากธนาคารหรือทรัสต์ แต่ส่วนใหญ่ จากเอกชน ซึ่งการกู้เงินจากเอกชนนั้น ผู้กู้ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูงมาก สินค้าที่ผู้มี อาชีพหาบเร่แผงลอยจำหน่ายอาจแยกออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. อาหารสำเร็จรูปสามารถรับประทานได้ทันที เช่น อาหารที่หุง ต้มแล้ว เครื่องดื่ม และกับข้าวสำเร็จรูป
2. อาหารที่ยังไม่ได้หุงต้ม ยังรับประทานในทันทีไม่ได้ เช่น อาหารสด พวกร้านอาหาร ผัก อาหารแห้ง หรือของดอง
3. เครื่องใช้ต่างๆ เช่น เสื้อผ้า ยา และดอกไม้
4. บริการและสินค้าอื่นๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้ว เช่น ลีอตเตอรี่

ซ่อมรองเท้า หมอดู

กุสุมา โกเศษโยธิน (2526) ศึกษาแบบแผนการเข้าสู่อาชีพและความพึงพอใจในอาชีพของสตรีที่ย้ายถิ่นเข้ามาทำงานในกรุงเทพมหานคร : ศึกษากรณีสตรีที่ประกอบอาชีพคนรับใช้, คนงานก่อสร้าง, คนงานโรงงาน และแม่ค้าหาบเร่ พบว่าผู้หญิงในแต่ละอาชีพยังต้องอาศัยเพื่อนและเครือข่ายในการเข้าสู่อาชีพ เพียงแต่อาชีพที่ต่างกันก็มีช่องทางการอาศัยเพื่อนและเครือข่ายในการเข้าสู่อาชีพต่างกันไปด้วย ในเรื่องการเคลื่อนย้ายทางอาชีพของผู้หญิงที่ทำงานในแต่ละประเภท และพบว่าเดิมประกอบอาชีพเกษตรกรรมแล้วเข้ามาประกอบอาชีพปัจจุบันในกรุงเทพมหานคร อีกทั้งการศึกษานี้ยังพบว่าคนงานในโรงงานทั้งหมดมีความรู้ดีกว่าตนถูกควบคุมในการทำงานมาก มีคนงานในโรงงานจำนวนไม่น้อยที่ได้แสดงความเห็นว่าปัจจัยที่พวกตนไม่พึงพอใจมากในการทำงานคือเบียดเบียนแวดล้อมในโรงงาน และการไม่พอใจกับภาวะการถูกควบคุมในการทำงาน ทั้งจากหัวหน้าคนงานและมาตรฐานที่โรงงานตั้งไว้เกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพของสินค้าที่ผลิตปรากฏการณ์ดังกล่าวของคนงานโรงงานคล้ายคลึงกับการศึกษาคนงานโรงงานทั่วไปในเรื่องภาวะออกห่างจากงาน(Alienation)

เฉลิมพล ธรรมารุช (2542) ศึกษาเรื่องวิถีชีวิตผู้ประกอบการหาบเร่แผงลอยในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร พบว่า นิคมอุตสาหกรรมนวนครมีแรงดึงดูดจากคนต่างถิ่นให้หลั่งไหลเข้ามาอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่ แต่ทว่าโอกาสในการประกอบอาชีพในนิคมอุตสาหกรรมซึ่งมีสภาพการเป็นสังคมเมืองภายใต้ระบบทุนนิยม ผู้มีความได้เปรียบทางการศึกษา เงินทุน และทักษะความชำนาญมักจะเป็นผู้ที่ได้รับเลือกให้ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมหรือบริษัทเอกชน ซึ่งอยู่ในภาคเศรษฐกิจในระบบ ผู้ที่ถูกจำกัดโอกาสดังกล่าวจึงแสวงหาทางออกด้วยการประกอบอาชีพส่วนตัว (Self-employed) และอาชีพหนึ่ง在那นั่นคือการประกอบอาชีพหาบเร่แผงลอย เพราะเป็นอาชีพที่ไม่ต้องลงทุนมากนัก ไม่ต้องอาศัยความรู้ และทักษะความชำนาญ รายได้พอที่จะเลี้ยงตนเองและครอบครัวให้อยู่รอดในนิคมอุตสาหกรรมได้ อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการอาชีพหาบเร่แผงลอยต้องประสบกับปัญหาบ้าง จากการมีรายได้ที่ไม่แน่นอน บางคนประสบปัญหาขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพกล่าวได้ว่าหาบเร่แผงลอยเป็นเสมือนตัวกลางเชื่อมต่อระหว่างเศรษฐกิจนอกระบบกับเศรษฐกิจในระบบ เนื่องจากผู้ประกอบการอาชีพหาบเร่แผงลอยเป็นผู้ค้ารายย่อยในภาคเศรษฐกิจนอกระบบ ซื้อสินค้าจากร้านค้าจากภาคเศรษฐกิจในระบบ ทำให้เกิด

การพึ่งพาอาศัยกันระหว่างภาคเศรษฐกิจ อีกทั้งหาบเร่แผงลอยยังสนับสนุนให้ภาคเศรษฐกิจในระบบดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นฤมล นิราทร (2547) ศึกษาเรื่องกลุ่มหาบเร่แผงลอยอาหารของกรุงเทพมหานคร ในเขตคลองเตยและเขตดินแดง จากจำนวนผู้ค้าหาบเร่ 236 คน และผู้ค้าแผงลอยจำนวน 508 คน พบว่า การคงอยู่และการขยายตัวของการค้าอาหารข้างทางในกรุงเทพมหานคร เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการจ้างงาน อันเป็นผลจากการแข่งขันในระดับโลกและกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีผลต่อการจ้างงานในระดับประเทศ โอกาสเป็นแรงงานรับจ้างมีข้อจำกัดมากขึ้น ทำให้แรงงานส่วนใหญ่หันมาประกอบอาชีพการค้าอาหารหาบเร่แผงลอย ซึ่งการค้าอาหารข้างทางนี้มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างรายได้ของประชาชน สามารถระงับขาดจากความถี่ในการซื้ออาหารหาบเร่แผงลอย จำนวนเงินที่ผู้ซื้อจ่ายเพื่อซื้ออาหารในแต่ละวัน ตลอดจนทัศนคติของผู้ซื้อต่อความจำเป็นของการมีหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพฯ และมีตัวบ่งชี้หลายประการที่บอกถึงความสำเร็จของการประกอบการของผู้ค้าแต่ในละรายอัน ได้แก่ ตัวบ่งชี้ด้านความมั่นใจในตนเอง ความรู้เกี่ยวกับแหล่งวัตถุดิบราคาถูกรวบรวมการวางแผนการเงินทำเลการค้าขายที่ใกล้ชุมชน ทำเลการค้าที่มั่นคง ที่อยู่อาศัยที่ใกล้แหล่งทำการค้า ตัวบ่งชี้ด้านสินค้าซึ่งครอบคลุมด้านความสะอาด รสชาติ และราคาของอาหาร และตัวบ่งชี้ด้านผู้ค้าซึ่งครอบคลุมเรื่องด้านอสังหาริมทรัพย์และความสะอาด

วัตถุประสงค์ของการการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย

1. เพื่อศึกษาการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

วิธีการดำเนินการศึกษา

ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและผู้วิจัยสามารถเข้าไปในสถานการณ์จริงในการลงพื้นที่ภาคสนาม ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึกมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นตัวกำหนดวิธีวิจัยโดยมีขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ (ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ)กลุ่มผู้ประกอบการ และกลุ่มประชาชนโดยเทคนิคในการสุ่มตัวอย่างจะใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยทำการแบ่งออกเป็น ประกอบด้วย

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา รวมจำนวนทั้งสิ้น 15 คน ประกอบด้วย

- 1) ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ที่กำกับดูแลงานการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยจำนวน 2 คน
- 2) เจ้าหน้าที่เทศกิจ จำนวน 5 คน
- 3) ผู้ประกอบกิจการหาบเร่แผงลอยหรือผู้ค้าหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เมืองพัทยา จำนวน 4 คน
- 4) ประชาชนที่สัญจรไปมาในบริเวณหาบเร่แผงลอย จำนวน 4 คน

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษาวิจัย การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย ในพื้นที่เมืองพัทยา อำเภอ บางละมุง จังหวัดชลบุรี มีรายละเอียดดังนี้

5.1 สาเหตุสำคัญของผลการศึกษาวิจัย

เหตุผลสำคัญที่ผู้ศึกษาเลือกศึกษาการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เมืองพัทยา อำเภอ บางละมุง จังหวัดชลบุรี เนื่องจากปัญหาสำคัญในการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะของเมืองพัทยามีมาเป็นเวลานานยิ่งบริเวณตลาดวัดชัยมงคลถนนพัทยาใต้และถนนคนเดินวอล์คกิ้งสตรีทพัทยา ซึ่งมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นจำนวนมากทำให้ได้รับผลกระทบ เป็นอย่างยิ่งบนทางเดินเท้าให้กับประชาชน

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาโดยอ้างอิงข้อมูลเอกสารราชการต่างๆและการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหัวหน้างานเทศกิจ เจ้าหน้าที่เทศกิจ และกลุ่มผู้ค้าหาบเร่แผงลอยตลอดจนประชาชนที่สัญจรไปมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งสรุปผลการปรับได้ ดังนี้

5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

5.2.1 การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ก่อนมีการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย มีผู้ค้าแผงลอยเข้ามาประกอบอาชีพจำหน่ายสินค้าบนพื้นที่สาธารณะบนทางเท้าเป็นจำนวนมากบริเวณหน้าตลาดวัดชัยมงคล ถนนพัทยาใต้ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และบ่อยครั้งที่ผู้ค้าตั้งแผงลอยออกมาบนพื้นผิวจราจรส่งผลให้ทางเดินเท้าของประชาชนมีพื้นที่น้อยลงยากแก่การสัญจรที่สะดวกของประชาชน เมื่อมีการรื้อล้างพื้นผิวจราจรก่อให้เกิดการกระทบกระทั่งกับเจ้าหน้าที่เทศกิจผู้บังคับใช้กฎหมายในการตรวจตราอำนาจหน้าที่ โดยเฉพาะช่วงเวลากลางคืนเนื่องจากช่วงเวลาตั้งแต่ 18.00น. เป็นต้นไปบริเวณหน้าวัดชัยมงคลจะมีแม่ค้าพ่อค้าจำนวนมาก เนื่องจากมีแหล่งสถานบันเทิงบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงโรงแรมรวมถึงผู้ประกอบการต่างๆมาใช้บริการร้านค้าหาบเร่แผงลอย

หลังจากนี้ พ.ศ. 2561 การเข้ามาของ นายสนธยา คุณปลื้ม จึงเกิดนโยบายที่เป็นรูปธรรมในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยบริเวณหน้าตลาดวัดชัยมงคล ถนนพัทยาใต้ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

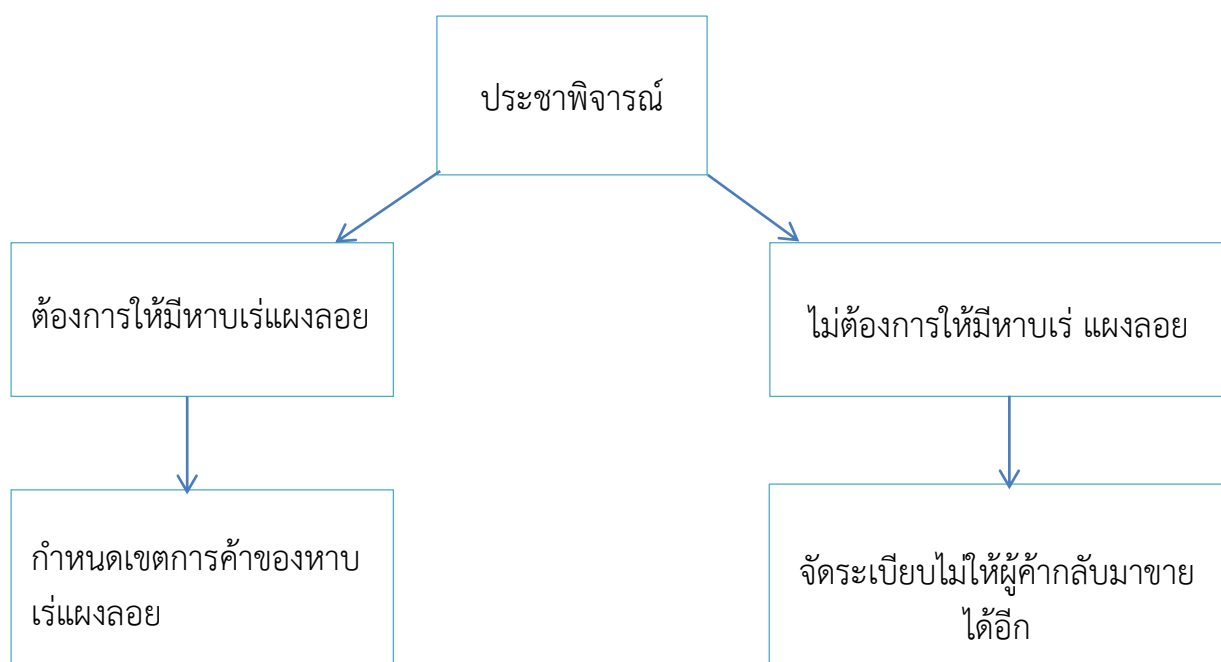
5.2.2 ปัญหาและอุปสรรคการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เมื่อเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการจัดระเบียบกับผู้ค้าก็เป็นเรื่องยากที่ผู้ค้าจะเข้าใจในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย ตามนโยบายของท่านนายกเมืองพัทยา เนื่องจากผู้ค้าไม่สามารถทำการค้าได้อย่างที่เคยเป็น ทั้งยังโดนเจ้าหน้าที่เทศกิจบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้าน พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ผู้ค้ายังมีการลักลอบจำหน่ายสินค้าอยู่เป็นประจำ สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งคือเจ้าหน้าที่เทศกิจไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ มีภารกิจหลายอย่างและบริเวณพื้นที่เมืองพัทยาค่อนข้างจะมีพื้นที่กว้างขวางต้องตรวจสอบหลายจุดเสี่ยงที่อาจเกิดอันตรายแก่นักท่องเที่ยว

5.2.3 แนวทางแก้ไขในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาคือ การวิเคราะห์รูปแบบพื้นที่ทางเท้าบริเวณที่ต้องการจะจัดระเบียบมีเท่าใด สามารถจะตีเส้นเพื่อให้ผู้ค้ามีพื้นที่จำหน่ายสินค้าเท่าใด ประชาชนสามารถมีพื้นที่ทางเท้าในการสัญจรได้อย่างสะดวก ไม่ได้

รับผลกระทบต่อการจำหน่ายสินค้าของผู้ค้า และเคารพสิทธิของผู้ใช้ทางสัญจรบริเวณหน้าตลาดวัดชัยมงคล รวมถึง วอล์คกิ้งสตรีท เพียงเท่านั้นก็สามารถจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยให้เป็นที่พึงพอใจ แก่ทุกฝ่ายได้

5.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยที่ดี

5.3.1 สสำรวจความต้องการประชาชนในพื้นที่ว่าต้องการให้มีการค้าหาบเร่แผงลอยหรือไม่หากประชาชนมีการให้มีการค้าหาบเร่แผงลอย จึงจัดสถานที่กำหนดเขตของผู้ค้าให้ชัดเจน

ตารางแสดงขั้นตอนการสำรวจความต้องการของประชาชน

5.3.2 กำหนดเวลาและพื้นที่ขายให้ผู้ค้าให้ชัดเจน โดยที่กำหนดเวลาว่าผู้ค้าสามารถขายได้เวลาใดและเลิกขายเวลาใด กำหนดพื้นที่โดยมีการตีเส้นที่ผู้ค้าสามารถตั้งวางขายบนทางเท้าจำหน่ายสินค้าได้ รวมถึงให้ประชาชนมีพื้นที่สัญจรได้อย่างสะดวกและทำความสะอาดพื้นที่ทุกครั้งก่อนและหลังในการจำหน่ายสินค้า

5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

5.4.1 การทำการศึกษาในพื้นที่อื่นๆ ใกล้เคียงเขตติดต่อกับเมืองพัทยาเพื่อให้ได้งานวิจัยนี้มีผลการศึกษาเชิงลึกมากขึ้น

5.4.2 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพจึงควรมีการศึกษาเชิงปริมาณเพื่อสามารถนำข้อมูลเชิงสถิติในความเชื่อมั่นของข้อมูล

บรรณานุกรม

กัญญ์กฤษณ์ ฤกษ์ศิริพัฒน์ (2558, หน้า 9 - 11) ได้ทำการศึกษาลักษณะและกิจกรรมการค้าหอบเร่แผงลอย.

กล้า ทองขาว “การนำนโยบายไปปฏิบัติ” แนวคิด ทฤษฎี การดำเนินงาน” โครงการส่งเสริมตำรามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

จุมพล นิมพานิช. การวิเคราะห์นโยบาย : ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎีและกรณีตัวอย่าง นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2549.

วรากล อุดมประมวล (2558 ,) ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการนำนโยบายการจัดระเบียบหอบแผงลอยไปปฏิบัติ ศึกษาเฉพาะกรณีเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร.

เวสพล ตรีธราทิพย์ (2559 , หน้า 14 - 17) ได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการจัดการพื้นที่สาธารณะ.

ปุณิกา ทองโสม (2561 , หน้า 7 - 9) ได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีนโยบายสาธารณะ

วรรณวิศา รัตนบุรี (2559 , หน้า 27 - 28) ได้ทำการศึกษาทฤษฎีการนำนโยบาย

สาธารณะไปปฏิบัติ.สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2503.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 และฉบับปรับปรุง (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560).